

BOEKBESPREKING.

De Heidemaatschappij verspreidt op groote schaal een album met fotografische opnamen aangaande verschillende fasen van haar werk, voornamelijk om aan te toonen, hoe zij het behoud van natuurschoon behartigt en nieuw natuurschoon tracht te scheppen. De Heidemaatschappij verkeert in het onaangename geval, dat zij in dezen crisistijd veel werken krijgt uit te voeren, die anders in kalmer tijd behandeld hadden kunnen worden of wellicht nog lang achterwege waren gebleven. Daarbij komt het maar al te dikwijls voor, dat landschappen moeten worden aangetast, die vele natuurvrienden aan het hart zijn gegroeid, die groote waarde hebben voor de wetenschap en die in een betere toekomst duizenden Nederlanders verheugd zouden kunnen hebben door de praal en rijkdom van hun flora en fauna, door de vrije ongebondenheid van hun vorm. In zulke gevallen worden dan wel eens harde noten gekraakt en komt de Maatschappij in de positie van het zwarte schaap (niet het zwarte schaap van Texel).

Dat is allemaal heel onaangenaam, vooral voor een maatschappij, die bij haar oprichting, nu bijkans een halve eeuw geleden, de lieveling was van land en volk. Maar in die halve eeuw is heel wat veranderd en zijn heel andere behoeften ontstaan. Velen hebben de vaderlandsche flora en fauna leeren waardeeren en liefhebben en bestudeeren en zijn zoo tot een beschouwing der natuur gekomen, die dieper gaat, dan men voor eenige tientallen jaren wel gewoon was. Ook wint de overtuiging veld, dat deze wijze van beschouwing een niet te onderschatten verhooging geeft van levensvreugd en levensernst.

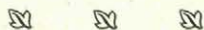
Het zit hem dus niet alleen in het algemeen begrip „natuurschoon”. Iedereen weet dat een behoorlijke afwisseling van akker en woud (beide cultuur- en ontginningsvormen) hoog en vreugdevol natuurschoon kan bieden, vooral wanneer de structuur van dat woud gebaseerd is op de wetenschappelijk vastgestelde grondvormen van klimaat en bodem voor die bepaalde strek. Natuurschoon is bestaanbaar zonder woesten grond en woeste grond geeft nog niet altijd natuurschoon.

Wat bij mij echter in de eerste plaats in aanmerking komt, is het behoud van onze inheemsche flora en fauna en de landschappen, waar die tot goede ontwikkeling kunnen komen. Elke planten- of dierensoort, die uit ons land wordt weg-ontgonnen betekent een verarming van den nationalen rijkdom en een geestelijken achteruitgang. Dat vele van die planten en dieren bij het groote publiek niet bekend zijn, doet niets ter zake. Maar de ontwerpers van ontginningswerken dienen daar wel rekening mede te houden. Het Staatsbosbeheer doet dat sedert eenige jaren en neemt daardoor een eervolle plaats in bij de bescherming van de Nederlandsche Natuur. Indien de Heidemaatschappij dezelfde werkwijze volgt en dezelfde waarborgen geeft, is er verder van conflict geen sprake.

Het album, dat zij thans uitgeeft, wijst wel in die richting. Er worden eenige vennenlandschappen afgebeeld, die bij ontginningswerken zijn uitgespaard. Een tweetal afbeeldingen van rivier- en beeknormalisatie, technisch heel aantrekkelijk uitgevoerd, doen mij echter opnieuw gevoelen hoe vernietigend dergelijke werken kunnen zijn voor bepaalde soorten van planten en dieren. Verder zijn er eenige zeer fraaie cultuurlandschappen en voorbeelden van bouw van boerderijen. Een foto van een Douglas-bosch met zijn kalen bodem, dunningsstompen en zwart takkenwerk doet mij even de wenkbrauwen optrekken. Alles met alles is het een heel mooie uitgave en de Heidemaatschappij heeft goed gedaan, die op ruime schaal gratis te verspreiden. Een eenigszins uitvoeriger tekst ware wel gewenscht.

Het mooie album is ten kantore van de Heidemaatschappij (Arnhem, Apeldoornsche weg), verkrijgbaar voor den luttelen prijs van één gulden.

JAC. P. THIJSSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Brephos parthenias L. In de Juni-afl. 1932 schrijft J. C. C. over deze vlinder: „Er zijn zoo van die vlinders, die hoewel niet zoo buitengewoon zeldzaam, toch bij zeer velen onbekend zijn”, verder „En toch, wie Brephos vangen wil, moet einde Maart, hoogstens begin April, met zijn vlindernet naar de duinen of naar de hei”. In verband hiermede en nadat mij inmiddels bekend was geworden, dat Brephos in de duinen vloog, maar moeilijk te vinden was, vatte ik het voornemen op, om te trachten wat meer te weten te komen over het voorkomen van Brephos in deze omgeving.

In de laatste helft van Maart heb ik hieraan gevolg gegeven en zooveel mogelijk berkenboschjes afgezocht in de duinstreek tusschen Driehuis en IJmuiden. Beginnende bij Driehuis in het dichtbegroeide binnenduin, was geen spoor van B. te vinden. Ongeveer halverwege IJmuiden op meer open terrein, zag ik de eerste exemplaren. Toen mijn tochten van hieruit

zoo goed als geen succes opleverden, ben ik van IJmuiden uit begonnen. Dat bleek een goed idee te zijn, want ik zag toen dadelijk al meerdere exemplaren, zoodra ik een paar honderd meter in duin was. Daags na Paschen, toen het zulk schitterend mooi weer was, ben ik er nog eens op uitgegaan en vond toen daar vlak in de buurt een paar boschjes waar ze lustig rondvlogen, al waren er ook geen tientallen bij elkaar. In minder dan een half uur had ik er vier gevangen. — Dat was tusschen twee uur en half drie. —

Brephos blijkt hier dus niet zeldzaam te zijn, maar de eigenaardigheid te hebben aan bepaalde vliegplaatsen de voorkeur te geven. J. C. C. schijnt dezelfde ervaring opgedaan te hebben, daar hij schrijft: „Als hij — het geluk heeft een van die berkenboschjes te vinden, om welker toppen ze bij tientallen rondvliegen”.

Driehuis, April '34.

L. H. v. BERK

GEVRAAGD:

Zaad van Orobanche Hederae.
Velperpl. 13, Arnhem.

J. J. SNIJDER.

AANGEBODEN:

Kiemplantjes van *Gentiana Lutea*, gele Gentiaan slechts geschikt voor goede, kalkhoudende grond.

Velperpl. 13, Arnhem.

J. J. SNIJDER.

De Natuur (nu: Natuur e. Mensch) 25 Jrg. 1881—1925. Album d. Natuur. 42 Jrg.; Diligentia 1923—'26; Naturwissensch. Rundschau 1899—1906, 6 Jrg. aflev.; Wetensch. Bladen 4 Jrg. aflev.; Humboldt: Kosmos, 4 dln; Jahrb. d. Naturwissensch. 28 dln.; Zeitschr. Deutsch-Osterr. Alpenverein. 17 Jrg.; Nature (Engelsch.) 16 dln. 1877—1909; La Nature 5 Jrg. 10 bnd. 1903—'8; Ned. tijdschr. v. Geneeskunde 22 dln; Vorträge a. d. gesammten Heilkunde 19 dln; Encycl. Jahrb. d. gesammten Heilkunde 7 dln; Der Frauenarzt, 13 dln; Kosmos, Handweiser 5 Jrg. aflev.; Schenck: Handbuch. d. Botanik 5 bnd. (van f 60,—) Bosscha: Boek der uitvindingen 5 dln; Schlegel: De visschen v. Nederl.; Snell v. Vollenh: De gelede dieren v. Nederl.; Aus der Heimat 1910—1924 10 dln; Onze tuinen 1906—'17; 5 Jrg; Deutsche Rundschau + Neue R. 21 dln; Heimans: Krijtland; Het Leven 1916; Deutsche werken op landbouwgebied, bouwkunde etc. 10 dln; Reclam-uitgaven, 81 dln; Weltal und Menschheit 5 bnd; Schlosser: Algem. geschiedenis. 19 dln ing. (dl. 14 ontbr.) Meyers Conversation Lexikon. 6e Aufl. 21 bnd. Alles aan hoogste bieder. Porto voor kooper.

Ook ruilen tegen astronomie-, uitgebreide vogel-, vogeleeieren- of vlinderwerken.

Staphorst G 90.

J. K. MULDER.

Verkade's albums „Texel”, „Mijn Aquarium”, „Zeewater-aquarium en Terrarium” en „Paddenstoelen”, alle volledig en gloednieuw met gratis botaniseertrommelen „Natura” (Jaarg. 1933) voor f 10,— + verzendkosten. Verder „Tami” microscoop (Hensoldt Wetzlar) gek. heb. f 39,50, thans voor f 15,— met gratis étui met praeparaten en Hugo de Vries' handleiding voor het maken van praeparaten, alles in uitst. staat.

Adres: Mej. A. P. BROEKE, Van Bleiswijkstraat 99, den Haag.

Ik ben in het bezit van een veertigtal Indische vlinders. (Niet onberispelijk opgezet). Gaarne wil ik die ruilen voor inheemsche vlinders of kevers.

Westlandgr. 67 II, Amsterdam (W.).

G. G. FLORIJN.

Kastje met 37 spanplanken in div. maten, in goede staat f 10,—. De bloemen en haar vrienden, gevuld, f 2,25. Nederl. Kruidk. Arch. 1921—'24 ing. p. jrg. f 0,50. Strassburger-Körnicker. Bot. Prakt. 7e dr. f 4,50. Reinders. Leerb. d. Nat. Hist. 2 dln. '30. f 3,75. Heimans-Thijssse, Van vlinders, bloemen en vogels. 5e dr. f 1,25. Heukels, Geill. Schoollora 1929. f 2,25. Heimans, Uit de natuur f 1,—. Goebel, Organographie. 2e Aufl. 3e dl. (Samenpfl.) f 3,—. Hansen, Repet. d. Botanik. 1921. f 0,75. Moll, Handb. d. bot. Micrographie, '25. f 2,—. Meerwarth-Soffel, Lebensbilder Tierwelt Europas: Säuget. Bd. 1—4. '20. f 6,—. Stempel, Repet. d. allg. Zool. '29. f 1,—. Reiter, Fauna Germanica, Käfer 2 dln geb. 3 ing. f 8,50. Dahl, Anl. z. Sammeln. u. Konserv. v. Tieren. 1914. f 1,25. Zander, Leben der Bienen, f 0,40. Ritsema-Bos-Reinders, Leerb. der Dierk. '30 f 2,—. Meisenheimer, Entw. Gesch. d. Tiere, 2 dltjes, f 0,80. Wiedersheim, Einf. in d. Anat. d. Wirbelt, f 5,—. Nierstrass-Hirsch, Anl. z. morph. zool. Ueb. 2. '30. f 2,50. Weber, M., Die Säugetiere. I. f 6,—. Schneider, Histol. Prakt. der Tiere, f 3,75. Steche, Grundr. der Zool. '22. f 4,—. Jaarb. '23—'28 Natuurmon. ing. f 0,75. Vakblad voor biol. '33 in afl. f 1,—. Meded. Ned. Myc. Ver. 9, 13, 14, 15, 16—17 p. st. f 0,30 ing. Botke, de Hondsrug f 0,75. v. d. Sleen, Natuur en Vernuft f 3,50. Zoethout, De schatten der aarde f 3,50. Alles in uitst. st., geb. tenzij anders verm. Niet franco.

Polsbroek (U).

C. ROELEVELD.

Cactusplaatjes (Verkade) volledig stel f 1,—.

G. C. VAN DEVENTER, Brummen.